Virva Sirén
4.3.2022

# HE 238/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yrityksen saneerauksesta annetun lain ja yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Lausuntoni koskee lähinnä yksityishenkilön velkajärjestelystä annettuun lakiin (VJL) tehtäviä muutoksia tai siihen välittömästi vaikuttaviin asetuksiin ja lakeihin tehtäviä muutoksia.

Pidän ehdotettuja muutoksia tärkeinä ja tarpeellisina, eikä minulla ole hallituksen esityksen sisältöön erityistä huomautettavaa. Yhteiskunnassa on yleisesti ja laajasti asetettu tavoitteita kansalaisten talousosaamisen parantamiseksi, ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi, velkaongelmien vähentämiseksi sekä nuorten syrjäytymisen torjumiseksi. Hallituksen esityksessä olevilla muutoksilla helpotetaan ja nopeutetaan velkajärjestelyyn pääsyä sekä selviytymistä maksuohjelmasta.

Hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten lisäksi esitän, että yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 54 §:n 5 momentissa mainittua kuuden kuukauden saldopäivästä kulunut aika muutetaan kahdeksaksi kuukaudeksi. (Nykyinen teksti: *Jos hakemukseen on liitetty ehdotus maksuohjelmaksi ja päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehty enintään kuusi kuukautta maksuohjelmaehdotuksessa käytetyn saldopäivän jälkeen, tuomioistuin asettaa 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun määräpäivän vain, jos se on tarpeellista maksuohjelmaehdotuksen tarkistamiseksi.)*

Perustelu:

Velkajärjestelyprosessi talous- ja velkaneuvonnassa alkaa velallisen taloudellisen tilanteen selvittämisellä. Tähän olennaisesti kuuluu velkamäärän selvittäminen, eli velat selvitetään tietylle saldopäivälle. Velkajärjestelyhakemuksen valmisteluun vaikuttaa useat tekijät, jotka johtuvat joko velallisesta itsestään ja asian kompleksisuudesta tai talous- ja velkaneuvonnan jonotusajasta, työtilanteesta ja resursseista. Velkajärjestelyyn hakeutuvien asiakkaiden tilanteet ovat nykyisin entistä monimutkaisempia. Edellä mainituista syistä johtuen, saldopäivästä on yleensä kulunut jo muutamia kuukausia ennen kuin hakemus saadaan vireille käräjäoikeuteen. Käsittely käräjäoikeudessa lausumakierroksineen kestää puolestaan useamman kuukauden, joten hyvin harvoin maksuohjelma vahvistetaan ennen kuin 6 kuukautta on kulunut maksuohjelmaehdotuksessa käytetystä saldopäivästä. Tämä tarkoittaa sitä, että velkasaldot täytyy pyytää uudelleen aloituspäivämäärälle. Tämä aiheuttaa työtä sekä talous- ja velkaneuvonnassa että käräjäoikeudessa. Velkojen lukumäärä saattaa olla hyvinkin suuri (jopa 150 velkaa tai enemmänkin) ja saldomuutoksen vaikutus taas voi olla vain muutamia kymmeniä senttejä.

VJL:n 49 §:n 1 momenttiin on esitetty lisäystä, joka koskee tuomioistuinkäsittelylle asetettua vaatimusta velkajärjestelyasian joutuisasta käsittelystä. Saldopäivästä kuluneen ajan muuttaminen kahdeksaksi kuukaudeksi tulisi myös nopeuttamaan velkajärjestelyasian käsittelyä tuomioistuimessa, koska sillä vältyttäisiin usein muutoin vahvistamiskelpoisen maksuohjelmaehdotuksen käsittelyn pitkittyminen ainoastaan uudelleen tehtävän saldokyselyn vuoksi.

Helsingissä 4. päivänä maaliskuuta 2022

Virva Sirén
Yksikkövastaava / talous- ja velkaneuvoja
Helsingin oikeusaputoimisto / talous- ja velkaneuvonta

virva.siren@oikeus.fi
029 – 566 0097